

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Hangszerismeret és hangszerelés 1. (Teoria instrumentelor și instrumentație 1)

Akadémiai tanév: 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3 Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4 Szakterület	Zene
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet
1.7 Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Hangszerismeret és hangszerelés 1. (Teoria instrumentelor și instrumentație 1)					A tantárgy kódja	TLM 3306
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			dr. Fekete Miklós				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Fekete Miklós				
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					9
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					9
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek: koncertrésztvétel (opera, filharmónia, kamaraestek, stb.), zenehallgatás, stb.					+
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					22
3.8 A félév össz-óraszama					50
3.9 Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• általános zenetörténeti és zeneelméleti ismeretekkel való rendelkezés
4.2 Kompetenciabeli	• zenei képességekkel való rendelkezés (zenei hallás, ritmusérzék) • kottakövetési (kottaolvasási) készséggel való rendelkezés

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• 75 %-os jelenléti kötelezettség • vetítő, hangfalak, zongora • kötelező olvasmányok tanulmányozása és feladatok elvégzése
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• 100 %-os jelenléti kötelezettség • szemináriumi feladatok megoldása (órák keretében és tanórákon kívül) • fontosabb kolozsvári könyvtárak használata, többek között: ▪ BBTE Református Teológia, Zenepedagógia Tanszék Könyvtára

	▪ BCU – Lucian Blaga Központi Könyvtár + online adatbázis ▪ Gheorghe Dima Zeneakadémia Könyvtára
--	---

6.1 Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• „zenét tanulmányoz” • „azonosítja a zene jellemzőit” • „kottákat tanulmányoz” • „a tanítási folyamat során példákkal szemléltet” • „helyes kapcsolat megteremtése a zenei szöveg és a hangzás között a megszerzett auditív, valamint zeneolvasási- és írási készségek (beleértve a belső hallást) alapján”; • „a klasszikus zenei írásmód alapvető technikáinak, valamint a zenei elemzés módszertanának helyes alkalmazása”; • „zenei kompozíciók osztályozása és elemzése műfaji, formai, zeneirodalmi, hangszerelési, stilisztikai jellemzők és sajátosságok alapján”; • hangszeres, vokális és zenekari kottaolvasás készségének kialakítása; • hangszínhallás készségének kifejlesztése; • stílusfelismerési képesség kialakítása; • transzpozíció-olvasás/írás készségének fejlesztése; • különböző hangszerek játéktechnikája, illetve a hangszerelés értelmezési képességének fejlesztése;
Transzverzális kompetenciák	• „kezeli saját szakmai fejlődését” • „önmenedzselést és önpromóciót végez” • „megküzd a lámpalázzal” • „hatékony munkavégzési technikák alkalmazása”; • „kezdőnyelvi-készség, kreativitás és felelősségérzet kialakítása”; • „a szakmai fejlődés objektív önértékelése a munkaerőpiaci elvárásokhoz való alkalmazkodás érdekében”; • a zenei befogadókészség kialakítása • az esztétikai értékítélet képességének kialakítása • a rendszerezés képességének kifejlesztése • az önálló zenehallgatási- és hangverseny-látogatási igény kialakítása • interdiszciplináris kapcsolatok kialakításának készsége – egyrészt zenei tárgyakkal (zeneelmélet, formatan, összhangzattan, ellenpont, folklór, hangszertörténet és hangszerelmélet, hangszertanulás, partitúraolvasás, karvezetés), másrészt zenén kívüli tárgyakkal (irodalom, egyetemes történelem, művészettörténet, földrajz, szociológia, stb.)

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	- Azonosítja és leírja a különböző hangszercsaládok történeti fejlődését, jellegzetességeit, akusztikai és szerkezeti sajátosságait, valamint ezek szerepét a különböző korszakok zenéjében. - Ismeri a hangszerek játéktechnikai alapjait, speciális effektusait és a hangszerelés gyakorlati elveit, különös tekintettel a különböző apparátusokra (szóló, kamarazenei, zenekari, vokál-instrumentális). - Ismeri a hangszeres zene repertoárjának történeti, stiláris és formai vonatkozásait, valamint a különféle hangszerelési megoldások zenei funkcióit. - Ismeri a hangszeres kottaolvasás, transzponálás és hangszínbeli különbségek felismerésének alapelveit. - Ismeri azokat az információforrásokat (szakirodalom, kézikönyvek, lexikonok, digitális adatbázisok), amelyek a hangszer-történeti és hangszerelési ismeretek elmélyítését szolgálják.
Képességek	- Különböző korszakokhoz és stílusokhoz tartozó zenei példák alapján felismeri, osztályozza és értelmezi a hangszerek megszólalását, funkcióját és szerepét a zenei szövetben. - Képes hangszíneket megkülönböztetni, összehasonlítani és zenei elemzésekben alkalmazni a hangszínhalláson alapuló megfigyeléseket. - Transzponáló hangszerek partitúráját olvassa és értelmezi, valamint képes egyszerűbb transzpozíciós feladatok végrehajtására (olvasásban és írásban). - Elemzi és értékeli a hangszerelés megoldásait különböző művekben, felismerve a játéktechnikai és stiláris sajátosságokat. - Hangszer-történeti és hangszerismereti forrásokat gyűjt, rendszerez, feldolgoz és felhasznál zenei elemző vagy oktatási feladatokhoz. - Önállóan összekapcsolja a hangszerelési, játéktechnikai és stiláris ismereteket zenei művek értelmezésében.
Felelősség és önállóság	- Önállóan orientálódik különböző hangszer-történeti korszakok, hangszerkultúrák és zenekari gyakorlatok között. - Folyamatosan bővíti, rendszerezi és árnyalja hangszerekkel, hangszínnel, hangszereléssel kapcsolatos ismereteit különböző szakmai források tanulmányozásával. - Kritikai és kreatív módon értékeli és elemzi hangszeres és zenekari művek interpretációját, hangszerelését és játéktechnikai megoldásait.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	- a zenei műveltség megalapozása; - a hangszerelméleti tájékozottság kialakítása, ismeretek bővítése és rendszerezése; - a hangszerek (historikus, kortárs), együttesek iránti érdeklődés felkeltése - a tudatos zenehallgatás szintjének elérése; - zeneszerzők életének, tevékenységeinek, alkotásainak megismerése a hangszer-történet, hangszerismeret és hangszerelés tükrében; - a történelmi, művészettörténeti, irodalmi, képzőművészeti és hangszer-történeti fejlődés párhuzamba állítása, kölcsönhatásainak és összefüggéseinek felderítése;
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- a hangszer-történeti és hangszerelméleti terminológia megismerése, elsajátítása és helyes használata; - a zenei hangszerek és hangszercsaládok megismerése;

	• a hangszerek történetének és fejlődésének megismerése; • a hangszerek fizikai felépítésének részletes megismerése, technikai sajátosságainak felvázolása, megszólaltatási módozatainak bemutatása, speciális effektusok megszólaltatási módozatainak megismerése; • hangszerek osztályozási rendszerének ismertetése; • hangszerek ambitusainak elsajátítása; • a hangszerek szólamainak lejegyzése különböző kulcsok, transzpozíciós eljárások segítségével; • a transzponáló hangszerek sajátos írása és olvasása; • hangszínbeli, regiszterbeli specifikumok bemutatása; • a zeneirodalom jellegzetes, különböző hangszerekre írott műveinek megismerése; • hangszerek társítása, zenei együttesek létrejöttének története; • hangszerfelismerés zenehallgatás révén; • hangszerelési technikák és eljárások megismerése; • a zenei elemzések megvalósításához szükséges hangszerelméleti ismeretek elsajátítása; • hangszerelési traktátusok tanulmányozása (S. Adler, P. L. Alexander, Casella-Mortari); • hangszerelés kijelölt hangszeregyüttesre (figyelembe véve a hangszerek technikai jellegzetességeit, ambitusát, regiszterbeli sajátosságait, hangszínét, lejegyzési módozatát, egymással való társítását).
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	didakt. módszerek
1. a. <u>Téma</u>: Hangszerakusztikai alapfogalmak és alapismeretek. A zenei hang akusztikai szempontból. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: rezgések, hanghullámok, állóhullám, a zenei hang paraméterei, részhangok-felhangok, arányok, hangközök, cent, pitagorászi komma.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
2. a. <u>Téma</u>: Organológia. Hangszerek osztályozása. Praetorius <i>Syntagma Musicum</i>. A Hornbostel-Sachs rendszer. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: organológia, hangadás vagy hangkeltés módja, játékmód, dallamhangszer, ritmushangszer, klasszikus zenei hangszer, népi hangszer, történelmi hangszer, modern hangszer, <i>De organographia + Theatrum Instrumentorum</i>. Dewey-féle osztályozás.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
3. a. <u>Téma</u>: A hangadás- és játékmód szerinti hangszerosztályozás. A mai szimfonikus zenekar hangszercsaládjai, hangszerei.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: idiofon-, membranofon-, aerofon- és kordofon hangszerek, fúvós, pengetős, vonós, billentyűs, ütős, hangszercsaládok, partitúra, elhelyezkedés, transzpozíció, kulcsok, ambitus, játékmód, effektus.	
4. a. <u>Téma</u>: Ókori chordofon pengetős hangszerek: lírafélék, hárfafélék, lantfélék. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: felépítés, hangolás, ambitus, dallamhangszer, fejlődési stádiumok.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
5. a. <u>Téma</u>: Középkori chordofon pengetős hangszerek: hárfafélék, lírafélék, citerafélék, lantfélék. Középkori chordofon vonóhangszerek: a hegedű ősei. Organistrum. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: húrok, plektrum, vonó, hangszer-bevándorlás, hangszerátalakulás, típusok.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
6. a. <u>Téma</u>: Reneszánsz és barokk chordofon pengetős és vonós hangszerek: lantfélék, gitárfélék, hárfafélék; a viola da gamba és a viola da braccio család. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: hangszerfejlődés, zenekar, hangolás, húrmérce, felépítés, hangszerkészítők, vonófajták, típusok.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
7. a. <u>Téma</u>: A hegedű. Fejlődésörténet, játéktechnika. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: felépítés, hangolás, hangszín, ujjrend, szólamkotta, regiszteri jellegzetességek, fekvések, artikuláció, scordatura, vonótechnika, játékmódok és effektusok: détaché, vibrato, legato, non legato, col legno, staccato, portato, martellato, tremolo, spiccato, saltando, ricochet, arpeggiando, glissando, trilla, üveghangok képzése, ambitus, regiszter, kolorisztika.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
8. a. <u>Téma</u> Hegedűirodalom. A 20-21. század jelentős hegedűművészei. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: művek, zeneszerzők, híres hegedűművészek, sajátos hangszín.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
9. a. <u>Téma</u> A brácsa (mélyhegedű) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A cselló (gordonka) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. Előadóművészek. A nagybőgő (gordon) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A vonózenekar. Hangszerelés vonózenekarra. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: felépítés, hangolás, hangszín, fekvések, oktávtranszponálás, szólamkották, altkulcs, tenorkulcs, basszuskulcs, vonózás, játéktechnikák, művek, zeneszerzők, híres előadóművészek, együttesek, kombináció, homofon- vagy kontrapunktikus írásmód, kontraszt, modern kottaképek.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
10. a. <u>Téma</u>: A hárfa fejlődése. A modern hárfa felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: diatonikus és kromatikus hárfa, pedálrendszer, hangolás, ambitus, színes húrok, enharmónia, különleges effektusok: trillák, glissando és kettős glissando, felhangok képzése, prés de la table, sons étuffés (tompított hangok).	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

11. a. <u>Téma:</u> Gitártípusok. Felépítésük, technikai sajátosságai. Nép chordofon hangszerek: citerafélék, cimbalom, tambura, koboz, mandolin, népi hegedű, ütőgardon, tekerőlant. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> típusok és fajták, hangolás, hangsorok, játékmód, (oktáv)transzpozíció, érintők, scordatura, stílusok, zeneszerzők, művek, előadók.	- zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
12. a. <u>Téma:</u> Húros-billentyűs hangszerek: a klavichord, a csembalófélék és a zongora. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, típusok, hangolás, temperálás, mechanika, manuálok, hangszín, ujjrend, pedálok, dinamika, ambitus, zeneszerzők, művek, előadók.	- zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
13. a. <u>Téma</u> Zongorairodalom. A 20-21. század jelentős zongoraművészei. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> művek, zeneszerzők, híres zongoraművészek, sajátosságok.	- zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
14. a. <u>Téma:</u> Ismétlés, összefoglalás.	- problematizálás - párbeszéd - magyarázat
8.2 Szeminárium	didakt. módszerek
1. a. <u>Téma:</u> Hangszerakusztikai alapfogalmak és alapismeretek. A zenei hang akusztikai szempontból. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> rezgések, hanghullámok, állóhullám, a zenei hang paraméterei, részhangok-felhangok, arányok, hangközök, cent, pitagorászi komma.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
2. a. <u>Téma:</u> Organológia. Hangszerek osztályozása. Praetorius <i>Syntagma Musicum</i>. A Hornbostel-Sachs rendszer. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> organológia, hangadás vagy hangkeltés módja, játékmód, dallamhangszer, ritmushangszer, klasszikus zenei hangszer, népi hangszer, történelmi hangszer, modern hangszer, <i>De organographia + Theatrum Instrumentorum</i>. Dewey-féle osztályozás.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
3. a. <u>Téma:</u> A hangadás- és játékmód szerinti hangszerosztályozás. A mai szimfonikus zenekar hangszercsaládjai, hangszerei. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> idiofon-, membranofon-, aerofon- és kordofon hangszerek, fúvós, pengetős, vonós, billentyűs, ütős, hangszercsaládok, partitúra, elhelyezkedés, transzpozíció, kulcsok, ambitus, játékmód, effektus.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
4. a. <u>Téma:</u> Ókori chordofon pengetős hangszerek: lírafélék, hárfafélék, lantfélék. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, hangolás, ambitus, dallamhangszer, fejlődési stádiumok.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
5. a. <u>Téma:</u> Középkori chordofon pengetős hangszerek: hárfafélék, lírafélék, citerafélék, lantfélék. Középkori chordofon vonóshangszerek: a hegedű ősei. Organistrum.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : húrok, plektrum, vonó, hangszer-bevándorlás, hangszerátalakulás, típusok.	
6. a. <u>Téma</u> : Reneszánsz és barokk chordofon pengetős és vonós hangszerek: lantfélék, gitárfélék, hárfafélék; a viola da gamba és a viola da braccio család. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : hangszerfejlődés, zenekar, hangolás, húrmérce, felépítés, hangszerkészítők, vonófajták, típusok.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
7. a. <u>Téma</u> : A hegedű. Fejlődésörténet, játéktechnika. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : felépítés, hangolás, hangszín, ujjrend, szólamkotta, regiszteri jellegzetességek, fekvések, artikuláció, scordatura, vonótechnika, játékmódok és effektusok: détaché, vibrato, legato, non legato, col legno, staccato, portato, martellato, tremolo, spiccato, saltando, ricochet, arpeggiando, glissando, trilla, üveghangok képzése, ambitus, regiszter, kolorisztika.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
8. a. <u>Téma</u> Hegedűirodalom. A 20-21. század jelentős hegedűművészei. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : művek, zeneszerzők, híres hegedűművészek, sajátos hangszín.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
9. a. <u>Téma</u> A brácsa (mélyhegedű) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A cselló (gordonka) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. Előadóművészek. A nagybőgő (gordon) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A vonószenekar. Hangszerelés vonószenekarra. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : felépítés, hangolás, hangszín, fekvések, oktávtranszponálás, szólamkották, altkulcs, tenorkulcs, basszuskulcs, vonózás, játéktechnikák, művek, zeneszerzők, híres előadóművészek, együttesek, kombináció, homofon- vagy kontrapunktikus írásmód, kontraszt, modern kottaképek.	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
10. a. <u>Téma</u> : A hárfa fejlődése. A modern hárfa felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : diatonikus és kromatikus hárfa, pedálrendszer, hangolás, ambitus, színes húrok, enharmónia, különleges effektusok: trillák, glissando és kettős glissando, felhangok képzése, prés de la table, sons étuffés (tompított hangok).	- szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
11. a. <u>Téma</u> : Gitártípusok. Felépítésük, technikai sajátosságai. Nép chordofon hangszerek: citerafélék, cimbalom, tambura, koboz, mandolin, népi hegedű, ütőgardon, tekerőlant. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : típusok és fajták, hangolás, hangsorok, játékmód, (oktáv)transzpozíció, érintők, scordatura, stílusok, zeneszerzők, művek, előadók.	- zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
12. a. <u>Téma</u> : Húros-billentyűs hangszerek: a klavichord, a csembalófélék és a zongora. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u> : felépítés, típusok, hangolás, temperálás, mechanika, manuálok, hangszín, ujjrend, pedálok, dinamika, ambitus, zeneszerzők, művek, előadók.	- zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
13. a. <u>Téma</u>	- zenehallgatás - megfigyeltetés

Zongorairodalom. A 20-21. század jelentős zongoraművészei. b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: művek, zeneszerzők, híres zongoraművészek, sajátosságok.	- problematizálás - párbeszéd - magyarázat
14. a. <u>Téma</u>: Ismétlés, összefoglalás.	- problematizálás - párbeszéd - magyarázat
Könyvészet A. KÖTELEZŐ: - Darvas Gábor, <i>Évezredek hangszerei</i>, Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1961 - Meer, John Henry van der, <i>Hangszerek – az ókortól napjainkig</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1988 - Curt Sachs, <i>The History of the Musical Instruments</i>, Dover Publications, Inc., Mineola, New York, 2006 - Jeremy Montagu, <i>Origins and Development of Musical Instruments</i>, Scarecrow Press, Inc., Lenham, Md., 2007 - Anthony Baines (szerk.), <i>Musical Instruments through the Ages</i>, Penguin Books, London, 1974 - Adler, Samuel, <i>The Study of Orchestration</i>, 3rd Edition, W. W. Norton & Company, Inc., New York – London, 2002 - Alexander, Peter Lawrence, <i>Professional Orchestration – Vol. 1: The First Key: Solo Instruments & Instrumentation Notes</i>, Alexander Publishing, Petersburg – USA (Florida), 2008 - Casella, Alfredo – Mortari, Virgilio, <i>A mai zenekar technikája</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1978 - Michels, Ulrich, <i>Atlasz – Zene</i>, Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest, 2003 - Darvas Gábor, <i>A totemzenétől a hegedűversenyig</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1977 - Darvas Gábor, <i>Zene Bachtól napjainkig</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1981 - Okos Tibor, <i>A hangszeres magyar népzénéről</i>, Flaccus Kiadó, Budapest, 2004 - Pécsi Géza, <i>Kulcs a muzsikához</i>, 212-245. old., Kulcs a Muzsikához Kiadó, Pécs, 2003 B. AJÁNLOTT: - Bogár István, <i>A rézfúvós hangszerek</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1975 - Pap János, <i>A hangszerakusztika alapjai</i>, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest, 1993 - Piston, Walter, <i>Orchestration</i>, Victor Gollancz Ltd., London, 1982 - Berlioz, Hector – Strauss, Richard, <i>Trease on Istrumentation</i>, Dover Publications, Inc., New York, 1991 - Blatter, Alfred, <i>Istrumentation/ Orchestration</i>, Longman Edition, New York & London, 1980 - Demian, Wilhelm, <i>Teoria instrumentelor</i>, București, Editura Didactică și pedagogică, 1968 - Bărbuceanu, Valeriu, <i>Dicționar de instrumente muzicale</i>, București, Editura Teora, 1999 - Schulz, Georg Friedrich, <i>Alte Musikinstrumente – Werkzeuge der Polyphonie</i>, Schuler Verlagsgesellschaft, München, 1973 - Siklós Albert, <i>Hangszerek. Hangszínek</i>, Dr. Vajna és Bokor Könyvkiadó, Budapest, 1941 - Darvas Gábor, <i>A zenekar hangszerei</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1965 - Gábry György, <i>Régi hangszerek</i>, Corvina Kiadó, Budapest, 1969 - Siklós Albert, <i>Hangszerezéstan</i>, I.-II. kötet, Rozsnyai Károly Könyv- és Zenemű-kiadása, Budapest, 1910 - Gâscă, Nicolae, <i>Tratat de teoria instrumentelor</i>, vol. I și II, București, Ed. Muzicală, 1988 - Jeremy Montagu, <i>Musical Instruments of the Bible</i>, Scarecrow Press, Lenham, Md., & London, 2002 - Kunitz, <i>Istrumentation</i>, Peters Edition, Leipzig, 1956 - Pașcanu, Alexandru, <i>Despre instrumentele muzicale</i>, București, Editura Muzicală, 1980 - Rimski-Korsakov, <i>Principii de orchestrație I.-II.</i>, Editura Muzicală, București, 1959 - Oromszegi Ottó, <i>A fagott – Eredet- és fejlődéstörténet</i>, Turbucz Nyomda, Budapest, 2003	

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma és az elsajátítandó kompetenciák összhangban vannak a képzési program céljaival, valamint a végzettek által betölthető szakmai szerepkörökkel és a munkaerőpiac elvárásaival.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	- A. vizsga: szóbeli / írásbeli / projekt / gyakorlati feladatok, stb.;	- problematizálás - számonkérés - vizsga	70%
10.5 Szeminárium	- aktív szemináriumi jelenlét és tevékenység; - B. a kijelölt órai és önálló szemináriumi feladatok teljesítése (dolgozat / portfólió / projekt / zenei összeállítás, stb. elkészítése és bemutatása);	- folyamatos megfigyelés - portfólió - bemutatás	20%
	- C. hivatalból járó pontszám (1 jegypont)		10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- aktív részvétel az új témák kibontásakor és problematizálásakor (kurzus), illetve azok gyakorlati feldolgozásain (szeminárium, önálló feladatok és munkák) – az órák min. 75%-án; - a félév alatti szemináriumi munkák 100%-os elvégzése kizáró jellegű feltétele a szessziós vizsgán való részvételnek; - mindkét vizsgarész (lásd a korábbi: A és B) esetében szükséges teljesíteni külön-külön is a hozzárendelt pontszám min. 50%-át;			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

Kitöltés dátuma

2025. szeptember 17.

Előadás felelőse

dr. Fekete Miklós

Szeminárium felelőse

dr. Fekete Miklós

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató